



Handläggare	Godkänd av
Hans Källström	Cecilia Looström, avdelningschef UB
Ersätter Utbildningsplan, Dnr: 2012-1311	Gäller från och med 2016-01-01

**Grundutbildning till skorstensfejare med  
inriktning på brandskydd, miljö och energi,  
20 studiepoäng  
(Chimney sweep training with the focus on  
fire prevention, environment and energy,  
20 credits)**

**EQF klassificering:** Nivå 5

**Omfattning**

Utbildningen till skorstensfejare med inriktning på brandskydd, miljö och energi omfattar totalt 20 studiepoäng, där en studiepoäng motsvarar en veckas heltidsstudier. Utbildningen består av två kurser om vardera 10 studiepoäng.

Godkänd utbildning ger examen som skorstensfejare.

**Syfte och lärandemål med utbildningen**

**Syfte**

Utbildningen ska förbereda för yrkesverksamhet inom området skydd mot olyckor med huvudsaklig inriktning på värme- och imkanalsinstallationer. Den ska ge den studerande kunskaper för att, efter nödvändig praktisk erfarenhet, självständigt kunna rengöra värme- och imkanalsinstallationer, och därigenom minska risken för uppkomst av så kallade eldstadsrelaterade bränder.

Utbildningen ska även ge kunskaper för att ge råd och information till fastighetsägare/nyttjanderättsinnehavare om åtgärder denne behöver vidta av brandskyddstekniska, miljö- och energimässiga skäl.

Godkänd utbildning ger examen som skorstensfejare i enlighet med MSB förordningen (2003:477) om utbildning i skydd mot olyckor.

## Kunskaper

För examen som skorstensfejare ska den studerande:

- visa kunskap om innehållet i de författningar och avtal som reglerar sotningens verksamhet i Sverige
- visa kunskap om hur ett värmesystem är konstruerat i vanligt förekommande bostäder
- kunna identifiera de vanligaste riskerna för uppkomst av eldstadsrelaterad brand samt föreslå avhjälpande åtgärder
- visa kunskap om förbränningsförloppet i en eldstad och dess inverkan på effektivitet, rökgaser och sotningsintervall
- visa förståelse för betydelsen av forskningsresultat och nya rön, samt reflektera över den nya yrkesrollens karaktär och inriktning utifrån forskningsrapporter och vetenskapliga artiklar
- visa på förståelse för människors olikheter, etnisk mångfald och jämställdhet mellan kvinnor och män

## Färdigheter

För examen som skorstensfejare ska den studerande:

- inom ramen för en god arbetsmiljö, självständigt kunna utföra sotning av förekommande värme- och imkanalsinstallationer
- inom ramen för en god arbetsmiljö, aktivt kunna medverka vid vanligen förekommande undersöknings- och besiktningsarbeten inom värme- och ventilationsområdet
- kunna tillämpa lämpliga metoder för mätning av luftflöden, temperaturer och rökgaser
- kunna förmedla grundläggande information och rådgivning till fastighetsägare/nyttjanderättsinnehavare avseende åtgärder denne behöver vidta av brandskyddstekniska, miljö- och energimässiga skäl
- inom ramen för en god arbetsmiljö, kunna medverka vid miljö- och energirelaterade mätningar inom värme- och ventilationsområdet samt förmedla grundläggande information och rådgivning inom området

## Kompetens

För examen som skorstensfejare ska den studerande:

- ha kompetens för att verka inom ett företags organisations - och administrationsarbete
- visa på en grundläggande kompetens om skorstensfejarens arbetsuppgifter, sotningsverksamhetens roll i samhället och vilka författningar som reglerar området
- ha utvecklat en professionell kompetens, där utveckling av teoretisk och praktisk kunskap integreras med medvetenhet om attityder och värderingar

- ha utvecklat sin samarbets- och problemlösningsförmåga, liksom förmågan att ta ansvar och vara aktiv i lärandet, både självständigt och i grupp
- visa på förmåga till självständigt ställningstagande och medvetet agerande, grundad på såväl beprövad erfarenhet och kunskap som medvetna etiska och moraliska värderingar

## **Utbildningens huvudsakliga upplägg och innehåll**

Utbildningen är indelad i två kurser. Kurserna bedrivs såväl som traditionell skolbunden utbildning som på distans (flexibelt lärande). I kurserna ingår arbetsplatsförlagd utbildning i form av lärande i arbete (LIA) med totalt sju studiepoäng. Den arbetsplatsförlagda utbildningen ska genomföras vid ett sotningsdistrikt eller, då så krävs, vid företag inom andra branscher eller kommunala förvaltningar.

Grundutbildningen till skorstensfejare består av kurserna:

- 1: Eldstäder, sotning, energi och författning, 10 sp.
- 2: Imkanaler, rengöring, administration, miljö och energi, 10 sp.

Kurserna i utbildningen ska genomgås i turordning med eller utan uppehåll.

### **Kurs 1: Eldstäder, sotning, energi och författning**

Under denna kurs läser den studerande i första hand om eldstäder och skorstenar med tyngdpunkt på hur dessa är tänkta att fungera och hur de ska sotas. Vidare kommer att gås igenom hur eldstäder och skorstenar ska installeras enligt nu och tidigare gällande byggnadslagstiftningar samt hur en byggnad är tänkt att fungera med allt ifrån grundläggning till byggnadens energibehov. Hur lagstiftning fungerar i stort i Sverige och specifikt kring sotning och arbetsmiljö är också områden som tas upp och diskuteras.

Praktiska moment kring sotning, arbetsmiljö, funktion och konstruktion ingår även i kursen, som avslutas med Lärande i arbete (LIA) på ett sotningsdistrikt.

### **Kurs 2: Imkanaler, rengöring, administration, miljö och energi**

Den andra kursen startar efter avslutat LIA-perioden i föregående kurs och börjar med att fokusera på hur såväl internationella som nationella miljömål påverkar sotare, fastighetsägare, byggnader samt dig själv som enskild person. Därefter kommer den studerande att läsa hur inomhusmiljön påverkar människan och energiförbrukningen i fastigheter. Ventilationsanläggningar i stort och imkanalsanläggningar tas upp och gås igenom för att de studerande därefter mer utförligt ska kunna studera och tillämpa sotningsmetoder för dessa.

Brandskyddsrådgivning, besiktningssuppdrag och färdigheten att skriva förelägganden, protokoll och arbetsrapporter är andra viktiga delar som behandlas och praktiskt tränas på.

Även i denna kurs ingår ett antal praktiska moment såväl på skolan och som lärande i arbete (LIA) på sotningsdistrikt.

Kursens sista vecka används till att knyta ihop och reflektera över hela grundutbildningen tillsammans med såväl kurskamrater som lärare.

### **Pedagogik och metodik**

Utbildningen betonar ett processorienterat lärande där ett aktivt och undersökande arbetssätt främjas. Ett processorienterat lärande innebär att den studerande utvecklar både sina kunskaper och sin förmåga att lära. Arbetssättet innebär att samarbets- och problemlösningsförmågan stärks, liksom förmågan att ta ansvar för det egna lärandet. Stor vikt läggs vid att kurserna ger ett ämnesövergripande perspektiv och planeras så att de utgör en genomtänkt helhet som successivt utvecklar den studerandes kompetens.

Utbildningen ska även utveckla en förståelse för människors olikheter och verka för etnisk mångfald och jämställdhet mellan kvinnor och män.

### **Forskning och utveckling**

Utbildningen skall vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Nya forskningsrön ska tillvaratas fortlöpande i utbildningen.

## **Examination och Betygssättning**

### **Examination**

Examination sker inom ramen för varje kurs genom att pröva om den studerande har uppnått kursplanens mål.

Examinationen inriktas så att den särskilt beaktar kraven på integrerade kunskaper och utbildningens mål avseende förberedelser för yrkesutövning.

Obligatorisk närvaro gäller vid grupparbeten, laborationer, LIA samt vid vissa seminarier och föreläsningar.

För studerande som inte blivit godkänd vid ordinarie tentamenstillfälle ska förnyad prövning anordnas i nära anslutning till ordinarie examinationstillfälle, dock senast inom åtta veckor, om inte särskilda skäl föreligger.

Möjlighet till omtentamen ges vid två tillfällen, såvida inte särskilda skäl föreligger och därefter vid nästa ordinarie kurstillfälle. Vid LIA ska individuell prövning göras för studerande som inte blivit godkänd.

### **Betyg**

Som betygsgrader ges betyget Godkänd eller Icke Godkänd. För att erhålla betyget Godkänd krävs att den studerande har uppnått målen i kursplanen.

## **Behörighet**

Behörig att antas till utbildning som leder fram till examen som skorstensfejare är den som:

1. har examen från ett högskoleförberedande program från gymnasieskolan,
2. har examen från yrkesprogram från gymnasieskolan, samt har lägst betyget E i gymnasiekurserna Svenska 2 eller Svenska som andraspråk 2 och Samhällskunskap 1a1 och 1a2 eller 1b, eller
3. har förvärvat kunskaper som motsvarar 1 eller 2 på annat sätt.

## **Kursvärdering**

De studerande som deltar i eller har avslutat en kurs ska ges möjlighet att framföra sina erfarenheter av och synpunkter på kursen genom en eller flera kursvärderingar.

## **Studerandeflytande**

Studerande har rätt att vara representerade i alla beslutande och beredande organ inom verksamhetsstället, vars verksamhet har betydelse för utbildningen och de studerandes situation.